

2005 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΘΕΜΑ Δ – Στατιστική - Πιθανότητες

Έστω ο δειγματικός χώρος $\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ με ισοπίθανα απλά ενδεχόμενα. Για τα ενδεχόμενα A, B, Γ του Ω είναι

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}, A \cap B = \{1, 3, 4\}, A - B = \{2, 6\}, \Gamma = \left\{ x \in \Omega / \frac{x+1}{x-1} \geq 2 \right\}.$$

α. Να υπολογίσετε τις πιθανότητες $P(A), P(B), P(\Gamma)$. **Μονάδες 9**

β. Να βρείτε την πιθανότητα, ώστε να πραγματοποιηθεί το B και όχι το Γ . **Μονάδες 3**

γ. Να βρείτε την πιθανότητα, ώστε να πραγματοποιηθεί μόνο ένα από τα B και Γ . **Μονάδες 3**

δ. Αν s^2 είναι η διακύμανση των τιμών $\lambda, 3\lambda, 5\lambda$, όπου $\lambda \in \Omega$, να βρείτε την πιθανότητα του ενδεχόμενου $\Delta = \{\lambda \in \Omega / s^2 > 24\}$. **Μονάδες 10**

Λύση:

α. • Είναι $A = (A \cap B) \cup (A - B) = \{1, 3, 4\} \cup \{2, 6\} = \{1, 2, 3, 4, 6\}$

$$P(A) = \frac{N(A)}{N(\Omega)} = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

• $B = (A \cup B) - (A - B) = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\} - \{2, 6\} = \{1, 3, 4, 5\}$

$$P(B) = \frac{N(B)}{N(\Omega)} = \frac{4}{10}$$

B τρόπος

Αφού τα απλά ενδεχόμενα είναι ισοπίθανα

$$P(A \cup B) = \frac{N(A \cup B)}{N(\Omega)} = \frac{6}{10}$$

$$P(A \cap B) = \frac{N(A \cap B)}{N(\Omega)} = \frac{3}{10}$$

$$P(A - B) = \frac{N(A - B)}{N(\Omega)} = \frac{2}{10}$$

$$P(A - B) = P(A) - P(A \cap B) \Leftrightarrow P(A) = P(A - B) + P(A \cap B)$$

Αντικαθιστώντας έχουμε:

$$P(A) = P(A - B) + P(A \cap B) = \frac{2}{10} + \frac{3}{10} = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Leftrightarrow P(B) = P(A \cup B) - P(A) + P(A \cap B) =$$

$$\frac{6}{10} - \frac{1}{2} + \frac{3}{10} = \frac{6}{10} - \frac{5}{10} + \frac{3}{10} = \frac{4}{10}$$

Η ανίσωση ορίζεται για $x \neq 1$ και με αυτόν τον περιορισμό επειδή $x \in \Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$ θα είναι $x - 1 > 0$ οπότε:

$$\frac{x+1}{x-1} \geq 2 \Leftrightarrow x+1 \geq 2(x-1) \Leftrightarrow x+1 \geq 2x-2 \Leftrightarrow 1+2 \geq 2x-x \Leftrightarrow 3 \geq x \Leftrightarrow x \leq 3 \text{ κι επειδή } x \in \Omega \text{ με } x \neq 1$$

είναι $x=2, x=3$

Σημείωση: Οπως έχουμε μάθει στην Β Λυκείου ανισώσεις αυτού του τύπου λύνονται γενικά ως εξής:

$$\frac{x+1}{x-1} \geq 2 \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} - 2 \geq 0 \Leftrightarrow \frac{x+1}{x-1} - \frac{2(x-1)}{x-1} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{x+1-2(x-1)}{x-1} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{x+1-2x+2}{x-1} \geq 0 \Leftrightarrow \frac{-x+3}{x-1} \geq 0$$

$$\Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} (x-1)(-x+3) \geq 0 \\ x-1 \neq 0 \end{array} \right\} \Leftrightarrow 1 < x \leq 3.$$

Ομως εδώ γνωρίζοντας ότι $x \in \Omega$ η επίλυση διευκολύνεται σημαντικά

• Άρα $\Gamma = \{2, 3\}$ οπότε

$$P(\Gamma) = \frac{N(\Gamma)}{N(\Omega)} = \frac{2}{10}$$

β. Αφού $B = \{1, 3, 4, 5\}$ και $\Gamma = \{2, 3\}$ θα είναι $B - \Gamma = \{1, 4, 5\}$

$$\text{Άρα } P(B - \Gamma) = \frac{P(B - \Gamma)}{N(\Omega)} = \frac{3}{10}$$

β' τρόπος:

$$P(B - \Gamma) = P(B) - P(B \cap \Gamma) = \frac{4}{10} - \frac{1}{10} = \frac{3}{10}$$

γ. Αφού $B = \{1, 3, 4, 5\}$ και $\Gamma = \{2, 3\}$ θα είναι $\Gamma - B = \{2\}$

Αφού $B - \Gamma = \{1, 4, 5\}$ και $\Gamma - B = \{2\}$ θα είναι $(B - \Gamma) \cup (\Gamma - B) = \{1, 2, 4, 5\}$

$$\text{Άρα } P[(B - \Gamma) \cup (\Gamma - B)] = \frac{N[(B - \Gamma) \cup (\Gamma - B)]}{N(\Omega)} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$$

$$\text{Άρα } P(\Gamma - B) = \frac{P(\Gamma - B)}{N(\Omega)} = \frac{1}{10}$$

$$\text{β' τρόπος: } P(\Gamma - B) = \frac{N(\Gamma - B)}{N(\Omega)} = \frac{1}{10}$$

$$P((B - \Gamma) \cup (\Gamma - B)) = P(B - \Gamma) + P(\Gamma - B) = \frac{3}{10} + \frac{1}{10} = \frac{4}{10}$$

$$\delta) \bar{x} = \frac{\lambda + 3\lambda + 5\lambda}{3} = \frac{9\lambda}{3} = 3\lambda$$

$$s^2 = \frac{(\lambda - 3\lambda)^2 + (3\lambda - 3\lambda)^2 + (5\lambda - 3\lambda)^2}{3} = \frac{(-2\lambda)^2 + 0^2 + (2\lambda)^2}{3} = \frac{4\lambda^2 + 4\lambda^2}{3} = \frac{8\lambda^2}{3}$$

$$s^2 > 24 \Leftrightarrow \frac{8\lambda^2}{3} > 24 \Leftrightarrow \frac{\lambda^2}{3} > 3 \Leftrightarrow \lambda^2 > 9 \stackrel{\lambda \in \Omega \text{ οπότε } \lambda > 0}{\Leftrightarrow} \lambda > 3$$

$$\text{Άρα } \Delta = \{4, 5, 6, 7, 8, 9, 10\}$$

$$P(\Delta) = \frac{N(\Delta)}{N(\Omega)} = \frac{7}{10}$$